

**MTA Nyelvtudományi Intézet**  
**2006-ban két kiemelten sikeres terület jellemzése**

**1. A magyar nyelv nagyszótára**

Elkészült és 2006 novemberében megjelent *A magyar nyelv nagyszótára 1. Segédletek* és *2. A–azsúroz* kötete. A 18 kötetesre tervezett, adatbázisként készülő korpuszalapú értelmező szótári sorozat százezer szócikkben mintegy 110 ezer címszót dolgoz fel, az irodalmi és köznyelv szókincse mellett bőségesen válogatva az archaikussá vált szavakból, a csoport- és rétegnyelvek, a nyelvjárások, a szleng stb. szókészletéből is.

A *Segédletek* kötet áttekinti *A magyar nyelv nagyszótárának* történetét, és bemutatja az adatbázisként készülő szótár informatikai hátterét, valamint részletes tájékoztató olvasható benne a szótár szerkesztési elveiről, szerkezetéről és használatának módjáról. Ez a kötet tartalmazza a szöveggyűjtemények mintegy harmincezer tételes bibliográfiáját a forrásazonosítók rendjében, valamint a felhasznált példamondatok szerzőinek, illetve a fordítások eredeti szerzőinek névlistáját. Itt kaptak helyet a magyar szóalaktant bemutató paradigmatablázatok, amelyekre a szócikkekben található paradigmajelzések utalnak.

Az első szótári kötet az *a* és *á* betűs címszavakat tartalmazza. A szótári rész 4500 szócikkben 4443 önálló, illetve 1087 alcímszót, továbbá 537 értelmezett szókapcsolatot dolgoz fel, összesen 14346 jelentésegységre bontva. A szavak bemutatását 47 533 példamondat gazdagítja. A kötetben 388 utaló szócikk segíti az eligazodást. A szótári kötetben kapott helyet a példamondatokban előforduló rövidítések jegyzéke is.

2006 folyamán történt meg a szótár főszerkesztése, a bibliográfia, illetve a szócikkek filológiai és formai ellenőrzése, valamint a címszavak morfológiai kódolása. Ebben az évben készültek el a szótári sorozat bevezető tanulmányai is. Mivel a szótár kiadója az MTA Nyelvtudományi Intézet, a teljes kiadói munkát (tipográfia, borítóterv, tördelés, korrektúra, levilágíttatás, kapcsolattartás a nyomtatást végző Akadémiai Nyomdával, illetve a terjesztést végző Kossuth Kiadóval) a Szótári Osztály munkatársai végezték.

**2. Orientalisztikai kutatások**

Különleges kritikai szövegkiadás jelent meg, amely az óoszmánli nyelv tanulmányozásához jelentős forrás: *Ferec bā'd eş-şidde. „Freud nach Leid”*. (Ein frühosmanisches Geschichtsbuch). 1. Band. Text. – 2. Band. Facsimiles. Herausgegeben von György Hazai und Andreas Tietze. Berlin, Klaus Schwarz Verlag, 2006. 650+595 p. (= Studien zur Sprache, Geschichte und Kultur der Türkvölker 5.1,2). A nemzetközi turkológiai kutatás kiemelkedő teljesítményének tekinthető szövegkiadás több mint ötéves előkészítő munka eredménye. A 10. századi arab eredetiből készült török átdolgozás az ó-oszomanli nyelv tanulmányozásához elsőrendű forrás, amelynek közzétételére a turkológiai közvélemény régóta várt. Fontosságát alapvető nyelvészeti jelentőségén túl irodalomtörténeti újdonsága is biztosítja. A munka nemzetközi együttműködés keretében készült.